

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hermann Hamelmanni, S. S. Theol. Licent. & dum viveret
Superint. Oldenburgici, Opera Genealogico-Historica, De
Westphalia & Saxonia Inferiori**

Hamelmann, Hermann

Lemgoviae, 1711

VD18 11397225

19. Justi Lipsii quatuor de Westphalia epistolarum aliqualis excusatio.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56092)

JUSTI LIPSII
Quatuor de Westfalia Epistolarum
ALIQVALIS EXCUSATIO.

JACOBO MONAVIO

S. P. D.

Incolumem te rediisse ex Pannonica peregrinatione [Ortelius indicium fecit] ex animo, mi Monavi! gratulamur & Deum rogamus, ut in patria quoque talem te fervet. Nos adhuc in peregrino solo apud Eburones: urbe, in qua olim & nunc, in nos proni & benigni. Tamen deliberramus sub ætatem de sede alia & magis certa: si quid tamen certi in hoc motu rerum. Nam quocunque me verti, in hoc ambitu aut palam bella, aut eorum metus. At nos quietem, ut scis, quærebamus: ubi inveniendam nisi in superis illis locis, & æternum quietis? Tamen de pace nunc aliqua mentio, sed mentio magis, quam afirmatio: & qui statum verum prævident, parum etiam sperant. Sed cum Poëta,

Ἀλλὰ τὰ γερεὺς ὀιδεν ὀλύμπιος αἰθέρι ναίων.*

Ei nos hæc & nosmet ipsos permittimus: certi, quod non magnam illam solum orbis navem, sed hanc quoque cymbulam diriget providentiæ suæ clavo. Sed quod ad quietem, fascinare eam Saturnius quidam oculis voluit, calumniis in me jactis, quas vidisti. Voluit, non fecit. Nam nos hæc talia adeo ad animum non admittimus, ut vix ad oculos: & sciunt amici, quam multis denique mensibus post inspectus mihi hic libellus. Curiosi & avidi quid simus talium? quæ certum nobis est contemnere magis, quam vindicare. Atque adeo, bona fide, nec nunc vidissem: nisi iidem monuissent, inesse quædam, quæ non ad famam doctrinæ nostræ solum pertinerent, sed & probitatis. Inspeci igitur, & quid dicam? Scriptum universum est compositum ad invidiam pariter & infamiam, quam movet mihi apud homines

* Verum
Jupiter
hæc scit
Olympius
æthra ha-
bitator.
Homer.

Y y y y y y y 3

fin-

Suas de
Westfalae
epistolas
purgat.

singulos, & apud gentes totas. Deus immortalis! hanc acerbitatem cadere in Christiana pectora? idque ob leves aliquos, scænatiles, & ut gravissime dicas, improvidos, cos? Nam in *Westfalos* ecce aliquid dixi. Hoc caput, hæc arx accusationis est, Testor fidem, *Monavi!* animo & mente, nihil nec luisse quidem in ipsos, sed in ea, quæ ad ipsos. Ubi virtuti eorum aut robori aliquid detractum? De cultu dixi, & genere vitæ externo: quod valde elegans apud ipsos esse, nec ipsi quidem dicant. Atqui nefas illa tangere. Quid Erasmo igitur fiet, qui tam ubertim & libere illuc in hospitia omnia Germaniæ? Quid *Clenardo*, qui in Hispaniæ? Nec tamen usque adhuc vidimus, qui dicam iis scripsit. Ferri solent & possunt hæc talia, amœnitates, aut si vis, lasciviæ ingeniorum: nec oderunt hos sales, qui saltem ipsi habent. Si sciunt, dicta à maledictis, & hæc à maleficiis differre. At iste capitis etiam me anquit, & [verba ejus sunt] *crucem mereri hæc, crucem.* Credo sane, sed eam, in qua Cupido apud Poëtam adfixus, jocularum. Sed extra jocum, si quid in epistolis illis nimium aut asperum est, quæso, è nostra mente molliatur: quam palam testor nunquam fuisse ad lædendum. Verba quædam si ire videntur longius, revocanda sunt, nec id me facere pudebit publice, & ut sic dicam, in ipsis rostris. Utinam pectus hoc videant! niveum est & fuit. Humida sunt illa & lapsantia quædam verba, & nata non nisi in summo ore. Quid, quod in morbo nata? ille excuset. Querulum hoc genus, & præsertim nos, quos atra hæc bilis vexat: quæ eum exarsit,

* ab ea

facile vel
tychnum
accende-
re possis.
Theocr.

* *Εὐμαρῆος κεν ἀπ' αὐτῆς καὶ λόγων ἀφαι*
ut ait Poëta. Atqui Germanos etiam universos læsimus, quibus *passim* [ita inquit] *tam stulte quam ferociter insulto.* Quæ frons tam infrunita hoc dicit? Ego Germanos, parentes illos majoresque nostros; Nam ita scio & sentio, nos Belgas plerosque origine illinc esse: & quanquam positi locisque Galli simus, tamen stirpe & sanguine Saxones, & læti libentesque audimus INFERIORES GERMANI. Ubi igitur, aut cur læsi? Dicta & scripta mea excutiantur, latebra nusquam in qua hæc calumnia delitescat. Quin contra-

diserta & exserta verba & laudem & elogia gentis, aliis invidenda. Scripsi & edidi in Commentario ad Germaniam Taciti: *Candidam gentem: &, castum orbem: &, magnam meam patriam: &, fastigium, si examinas, omnis laudis, pace & bello optimam gentem.* Quæ vis magis honora, magis viva & spirantia verba? Tamen cumulavi & ecce iterum ad Annalem Taciti decimum tertium, *pugnacissima & fidelissima gens.* Et in epistolis: *Homines etiam illa tellus [Germania] alit, ingenio, doctrinâq; pares nobis, fide & virtute meliores.* Ades livor, quis Germanissimus Germanus potuit de matre sua benignius? Nec usquam læsa à me hæc pietas, [ita loquor & sentio:] nisi si quid joculari in bibones quosdam, &, ut hoc quoque loco, *ἄλλοθεν ἐπέτασται.* Sed ille non contentus hoc mare in **calicum* me commovisse, Imperatorem ipsum concitat, & postulat *remiges* me majestatis. Jus, inquit, ejus minuisti, in laurea Poëta- *sive tra-* rum. O homo! nec per somnium in illo somnio feci. Sed *hones.* tu colligis, ut video, omnium sermonum aurulas, & iis ve- *Apud* la tua ad calumniandum impleas. Fuit res in invidia aliqua, *Athen.* fateor, recenti illo scripto; tracti in causam per eos, qui jure læsi, etiam qui non læsi. Sed seorsim postquam epistola excusavi & aperui [exstat in Saturnalium nostrorum fronte:] omnis ista bilis soluta est in risum. Quid enim aliud schemate illo [non sane scommate] volui, quam quod verbum vetus: *Multos Tyrfigeros esse, paucos Bacchos;* Et hoc sciunt, & dolent illi ipsi, quos merito suo cinxit Phœbæa illa laurus. Ad Imperatorem quidem quid istud pertinet, si sint, qui imponant & obrepant? Ego tantum absûm, ut lædere aut illudere voluerim Principum illum Principem, sacrum caput Christiani orbis: ut contra ab adolescentia cultum omnem venerationemque detulerim ipsi & ejus genti. *Tacitus meus* cum præfatione ad *Maximilianum* ivit, Imperatoris hujus Patrem: *Electa* ad Archiducem *Matthiam*, ejus fratrem: *Politica* nostra, ad *hunc ipsum* & Christianos Reges. Cur non facerem? deberi mihi hæc & alia meliorum ingeniorum libamenta visa, *domui ad summum fastigium genita*, arci & propugnaculo unico in æternum illum hostem. Hæc sunt in universo illo scripto, quæ digna

rejectione aliqua censui. Nam reliqua sunt convitia aut scommatica insulsa, illepada, nata inter haras. Peponem habet loco cordis, quem ea delectent. Atque ego, quid me opponam? Spreta illa exoleſcent, & ut in omni alio certamine, qui vincit, coronatur; ita contra hic est, & accipit herbam, qui eam dedit. Nos scimus arbores quæ juxta vias sunt, saxis & fustibus peti sæpius, & homines linguarum his telis, qui in limite melioris famæ. Non tamen ea nocent, imo juvant, & ut frumentum tritura folliculos exuit ac deponit, sic nos concussiunculis illis paleas, si forte, vanitatum, quas nimis sæpe animis adhærescere & tratione ista literarum non est negandum. Oraculum est, *nimia gloria luxuriare & evanescere vivida sæpe ingenia*. Interveniunt igitur utiliter hæc convitia: & quod amicorum lenis spongia non eluit, deterat & defricet faber his lapis castigationum. Hæc nostra mens est, nec nunc solum, *cum folia in me cadunt*, sed etiam *cum arbores*, [sicut, ut hoc ævum est] nec aliud, quam Palladium illud scutum pectori appreserim, non moveri. Miseri, quid ad hoc scamma producimur? Quid luctatiunculis istis nobis volumus? Ecce, mors supra caput, & superum istud tribunal, ubi non scripta nostra examinanda sunt, sed facta. Sapiamus. Mihi quidem deinceps certum, Deum per majorum vestigia constantem colere, studia & ex his famam non negligere, quatenus tamen ea usui Reipublicæ esse possint aut juventuti. Quod si interea homines me contempnant, aut contempno, & cum Achillide clamo,

* Spero
me hono-
raturum
fato Fo-
vis esse.
Homer.

* *Ἐγὼ δὲ τειμήν τε δίδωμι.*
Ecce, habes, mi *Monavi!* longam, & pene præterle-
ges epistolæ epistolam: sed provexit me res ipsa, & filum
istud responſionum: tùm etiam hæc causa, quod tibi, ho-
mini Germano, & inter eos claro, probare nostram cau-
sam voluerim: maxime duplicem, quæ ad gentem, & quæ
ad Cæsarem: amandam à me semper illam, & hunc colen-
dum. Utrumque facturus sum *Monavi*, & tibi. Vale.
Leodici, Nonis Januariis, cio. xcii.